

До протоколу № 210
від 01 липня 2026 року

ВИСНОВОК

до проєкту Закону України «Про позасудове вирішення споживчих спорів» (реєстр. № 15100 від 26.03.2026)

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (далі – Комітет) за дорученням Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. розглянув у межах предметів свого відання 01 липня 2026 року на засіданні (протокол № 210) проєкт Закону України «Про позасудове вирішення споживчих спорів» (реєстр. № 15100 від 26.03.2026), поданий Кабінетом Міністрів України, і зазначає таке.

Головним з розгляду цього законопроєкту визначено Комітет Верховної Ради України з питань економічного розвитку.

У пояснювальній записці до законопроєкту зазначено, що його розроблено з метою створення та функціонування в Україні системи позасудового вирішення спорів між споживачами та суб'єктами господарювання шляхом імплементації Директиви Європейського Парламенту і Ради 2013/11/ЄС від 21 травня 2013 року про альтернативне вирішення споживчих спорів і про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 2006/2004 та Директиви 2009/22/ЄС.

Для досягнення мети законопроєктом передбачено імплементацію Директиви 2013/11/ЄС у національне законодавство, зокрема:

створення системи ПВС, яка включатиме Контактний пункт (Держпродспоживслужба), компетентні органи у відповідній сфері (органи державної влади, у тому числі колегіальні державні органи, які здійснюють/реалізують/забезпечують захист прав споживачів у відповідній сфері), органи ПВС (юридичні особи, громадські об'єднання споживачів або об'єднання юридичних осіб), особи, відповідальні за ПВС, та сторони спору (споживач, суб'єкт господарювання);

внесення змін до Законів України «Про цифровий контент та цифрові послуги», «Про рекламу», «Про захист прав споживачів».

Комітет у межах предметів свого відання зазначає, що у законопроєкті передбачено норму, що «дія цього Закону не поширюється на відносини,

пов'язані з вирішенням спорів щодо надання освітніх послуг із здобуття вищої, професійної (професійно-технічної) освіти (пункт 9 частини другої статті 2 розділу I законопроекту)».

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України (далі – ГНЕУ) висловило зауваження та пропозиції до законопроекту.

ГНЕУ зазначає, що 21.08.2025 Верховною Радою України прийнято Закон України «Про професійну освіту» № 4574-IX, яким, зокрема, передбачено заміну терміна «професійна (професійно-технічна) освіта» на термін «професійна освіта». Тому використання відповідного терміна у пункті 9 частини другої статті 2 законопроекту потребує узгодження з чинним законодавством у сфері професійної освіти.

Міністерство освіти і науки України, з метою приведення термінології законопроекту у відповідність до освітнього законодавства, пропонує пункт 9 частини другої статті 2 законопроекту викласти в такій редакції:

«9) надання освітніх послуг у сфері вищої, фахової передвищої та професійної освіти».

Міністерство цифрової трансформації України надало пропозиції та зауваження до законопроекту.

Міністерство фінансів України зазначає про відсутність зауважень до законопроекту.

Національна академія наук України зазначає, що принципових заперечень запропоновані зміни не викликають (окрім тих, які передбачають можливість застосування процедури позасудового вирішення спорів).

Національна академія правових наук України зазначила пропозиції і зауваження до законопроекту, зокрема щодо:

узгодження з вимогами Директиви 2013/11/ЄС необхідно визначити серед компетентних органів, які у межах повноважень здійснюють/реалізують/забезпечують захист прав споживачів у відповідній сфері, той, який буде єдиним контактним пунктом;

пункт 4 частини першої статті 1 законопроекту викласти у такій редакції:

«Єдиний контактний пункт – центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про захист прав споживачів».

Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу зазначає, що законопроект не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, однак потребує доопрацювання з урахуванням наведених у його висновку зауважень.

Комітет Верховної Ради України з питань економічного розвитку, визначений головним з підготовки проекту Закону України «Про позасудове вирішення споживчих спорів» (реєстр. № 15100 від 26.03.2026), розглянув на своєму засіданні 04 червня 2026 року зазначений законопроект та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами його розгляду у першому читанні прийняти за основу з необхідністю доопрацювання відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Підкомітет з питань вищої освіти Комітету розглянув на засіданні 29 червня 2026 року законопроект реєстр. № 15100 і надані до нього експертні висновки та прийняв рішення за результатами розгляду на засіданні Комітету з питань освіти, науки та інновацій рекомендувати Верховній Раді України прийняти зазначений законопроект за основу.

Заслухавши та обговоривши інформацію голови підкомітету з питань вищої освіти Комітету Гришиної Ю.М., першого віцепрезидента Національної академії правових наук України Бандурки О.М., **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України «Про позасудове вирішення споживчих спорів» (реєстр. № 15100 від 26.03.2026), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

2. Направити цей Висновок, а також висновки Міністерства освіти і науки України, Міністерства цифрової трансформації України, Національної академії наук України та Національної академії правових наук України до Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку, визначеного головним з підготовки цього законопроекту.

Голова Комітету

Сергій БАБАК